Е ШІЙ, 19 ІЮЛІЙ 1834. № 63. JASSY, LE 19/31 JUILLET 1834.

АВЕЩА РОМЪНЕСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКЪ ШИ ЛИТЕРАЛЪ.

ABEILLE MOLDAVE

GAZETTE POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

ЕШІЙ.

Дупъ че аѹ ликіет терминѹл карантиней имплининд тоате кондиціиле черѹте де леціѹрile санитаціи, М. С. Домнѹл Окърмѹитор аѹ фъкѹт аса интраре ла Галаци міеркѹрі ин 13 Іюліе, ин мижлокѹл мъртѹрисирилор челор май дѹлоасе а бѹкѹріи лъкѹиторилор ачій политіи. Ной нѹ вом прецета а импърташи детаилѹл (кѹ амарѹнтѹл) приимирій че тоате класѹриле саѹ грабит а face М. Сале ин а лѹй калаторіе пъна ла Ешій.

Де ши М. С. аѹ дорит а нѹ интимпина асемине имфъцошаре, кѹ тоате ачесте, тречерѣ Са прин тоате локѹриле съмъна кѹ о сербаре непрегатитъ ши ликіпѹитъ нѹмай де респектѹл ши драгостѣ Молдоменилор катръ а лор Домн дорит, ши мѹлци дни Боерй аѹ мерс департе инаинтѣ М. С. Дѹминика ин 15 Іюліе ла 10 ½, трій детѹнарй аѹ вестит сосирѣ М. Сале ла баріера Галаціи.

Ефоріа Орашенѣска аѹ фост фъкѹт аколо о поартъ де тріамф дин фрѹнзарй, имподобитъ де цифра М. Сале кѹ короана. Д. Спат: Василіе Белдиман аѹ адресѹит катръ Л. С. ѹн кѹвынт ши маѹ имфъцошат ѹн акт де ѹрare исклит де лъкѹиторій де капитеніе а Капиталіи, Депѹтаціиле деосебителор корпораціи, дѹпъ векѹл обичеѹ аѹ презентат М. С. пъне ши саре, пр Д. Колонелѹл Лъцъскѹ ши Вел Ага Ворн: Ст: Катарціѹ а лор рапортѹрй. М. С. аѹ приимит кѹ бѹнъ воинцъ ачесте мъртѹрисиій де драгосте ши де респект, ши ла ачест прилеж аѹ инонт инкрединцарѣ сентиментилор де сиргѹинцъ че аре М. С. пентрѹ ферицирѣ Политіи ин каре М. С. саѹ нъскѹт ши каре поате мѹлт надъждѹи де ла а Са ингражире. Де аичі Л. С. аѹ мерс дѣ дрептѹл ши фъръ кортеж (алай) ла манастирѣ Фрѹмоаса, ши прин ѹн акт де ѹлавіе аѹ депѹс пе мормынтѹл пъринтелѹй саѹ, триѹтѹл де ѹлавіе ши де кѹноштинца фііска.

Кѹ сѹнетѹл тѹтѹрорй клопотилор капіталіи ши ѹ ѹетѹлѹй дин 101 детѹнърй, пе ла амѣзъ Л. С. аѹ плекат де ла мънастире. Кортежѹл М. Сале era алкатѹит де дрегъторій деосебителор рамѹрй ал администраціи кѹ ай лор слѹжиторй ши апрозй кѹ але лор стѣгѹрй, ѹрмаці де ѹн пелотон де кавалеріе аджд ин фрѹнте пе колонелѹл

JASSY.

Après avoir accompli le terme de quarantaine, et rempli toutes les conditions prescrites par les lois sanitaires, S: A: le Prince règnant a fait son entrée à Galatze, mercredi matin 13 juillet, au milieu des manifestations les plus touchantes de la joie des habitans de cette ville. Nous ne manquerons pas de communiquer incessamment les détails de la réception que toutes les classes se sont empressées de faire à S: A:, dans son voyage jusqu'à Jassy. Malgré le désir que S: A: avait énoncé d'éviter toute démonstration, son passage par tous les points n'était qu'une fête improvisée spontanément par le respect et l'amour des Moldaves envers leur Prince chéri, et beaucoup de Boyards sont allés au loin à la rencontre de S: A. Dimanche 15 du courant, à 10½ heures du matin, trois salves annoncèrent l'arrivée de S: A: à la barrière de Galata.

La municipalité y avait fait construire un arc de triomphe revêtu de feuillage et orné du chiffre de S. A: surmonté de la couronne. Le Président, Mr. le Spathar Basile Beldimano adressa à S: A. un discours, et lui a offert un acte de félicitations, signé par tous les habitans de la capitale. Les députés des différentes corporations ont présenté à S. A. suivant un ancien usage, le pain et le sel, l'aga de la ville et le colonel leurs rapports. S. A:, a reçu avec affection ces témoignages d'amour et de respect, et a renouvelé en cette occasion l'assurance des sentimens de l'intérêt qu'Elle prend pour la prospérité de sa ville natale qui devait tout attendre de sa sollicitude. D'ici S. A. s'est rendue directement, et sans cortège, au monastère de Fromossa, et par un acte de dévotion, Elle déposa sur le tombeau de Son père le tribut de la piété et de la reconnaissance filiale.

Au son des cloches de la ville, et au bruit de salves, S. A. est partie du Monastère à midi. Son cortège était composé des employés des différentes branches de l'administration avec leurs huissiers et enseignes, suivis d'un peloton de cavalerie, à la tête duquel était le colonel et l'état-major; ensuite venaient les

www.dacoromanica.ro

Єта-Мажор; Дупъ ачестїа урма Пажїй, Дрегаторїй кърцїй ши апой М. Г. ин каретъ инкунурат де Хатманул ши де ай съй Адютанцї. Свїта Домнулуй ши ун пелотон де кавалерїе инкїе кортежул.

Евреїй лякуиторї Єшулуй аў фост инълцат пе подул лунг о поартъ трїумфалъ унде ай лор Рабинї, ин бешминте де парадъ, цїинд сунт ун балдакин (черар) таблиле луй Моисї аў инфъцошат М. Г. ростирѣ сунунерїй ши а доринцїй лор. Ун стрълучит арк де трїамв колосал (фоарте маре) ин стилул готик ши ин асемънарѣ бисерицїй де трїй сфинцї, съ афла ашезат дѣкурмезишул пе ачест понкт. Ачест арк ера инфрумусецат де атрибутурile цїинцелор, пуртъинд пе але сале патру турнушоаре атъте стѣгурele, пр ла мижлок съ инълца бандїера національ. Инскрисул ин лимба Романѣскъ ши латинъ ера Домниторюлуй Принцип Михаил Стурза Воевод, ин тементорюл културїй патрїй, мусзиле кунощъторе.

М. Г. аў стътут инаинтѣ ачестуй монумент унде съ афла интрунцї тоцї професорїй ши Єлевїй ку а ле лор семие. Д. Ага Г. Асаки аў зис ун кувынт роститорї, кум къ инмижлокул общецїй букурїй, корпосол академик симте о Євгенисъ мъндрїе ла прилежул кинд кърма Губернулуй съ афлъ инкрединцатъ Епитропулуй ши интементорюлуй инвъцътурилор публиче ин Патрїе; карѣ ачѣста адеверѣ зичерѣ луй Платон кумка: попоарile атунче вор фи фericite, кинд съ вор окурмуй де философї сѣу кинд домниторїй инсуший вор фи философї. М. Г. аў биневоит а распунде къ интре а сале инсуширї пурурѣ ба аѣ ачѣ май скумпъ ингрижире де а фи Епитроп инвъцътурилор публиче ши пъринте а копїилор че съ креск ла схоалъ.

Стригъриле некурмате а публикулуй прекум ши инфъцошарѣ семнелор де драгостѣ ачѣ май адевъратъ а нородулуй, де каре тоате улицile аў фост индесите, аў инсоцит пе М. Г. пън ла бисерика катедралъ. Мъдуларїй Сфатулуй административ аў примит пе М. Г. инаинтѣ портїкулуй (придвор), пр Преосфинцїа са Пъринтele Митрополитул ши Пр: Епископї де Роман ши Хушї лаў адус ин лъунтру бисерицї, унде, ин финца дрегаторилор ши а Боерилор саў кынтат тедеум спре адунерѣ мулцъмирїй пентру феричита интурнаре а М. Г. Домнулуй.

М. Г. инсоцит фїинд де Мъдулъриле Сфатулуй аў єшит дин бисерикъ ши интрынд ин каретъ аў урмат а мерце спре палат. Улица домнѣскъ апроапе де піацъ ера инподобитъ де о фрумоасъ поартъ де трїамв, лынгъ каре съ инълца о трібунъ (чердак) плинъ де Даме ши де персоане инсъмнате. Дожспрезече фїице де Боерї, ин алб инбрăкате ши де флорї инкунунате, ку єшарпе (бандере) де колорурї націонале, съ афла лынгъ ачѣстъ поартъ. Вăзиндуле М. Г. саў коборит дин каретъ, пр демоазелиле, дуръ че аў пресуратъ [illegible]

pages, les employés de la maison de la C[illegible] et S. A. en carosse, entourée du Hetman et ses aides-de-camp. Après quoi venait la suite du Prince, enfin un détachement de cavalerie. Les Juifs habitans de Jassy avaient élevé dans la rue du Pont-Rouge, une porte triomphale où leurs rabins, en habits de cérémonie, tenant sous un baldaquin les tables de Moïse, présentèrent à S. A. l'expression de leurs hommages et de leurs voeux. Une superbe porte colossale du style gothique dans le genre de celui de l'église des Trois-Saints, traversait la rue sur ce point; elle était ornée des attributs des sciences. Les quatre flèches portaient des flammes et sur le frontispice s'élevait le drapeau national. L'inscription en Moldave et en latin portait:

Regnanti Principi Michaeli Sturdza Voievodæ Fundantori culturæ patriæ, musæ memores. S: A: s'est arrêtée devant cette porte où étaient réunis tous les professeurs et les élèves avec leurs enseignes. Mr. l'Aga G: Asaky, prononça un discours exprimant qu'au milieu de la joie générale le corps académique éprouvait un noble orgueil à l'occasion où les rênes du Gouvernement venaient d'être confiées au curateur et au restaurateur de l'instruction publique; ce qui réalisait les paroles de Platon qui dit „ que les peuples seront heureux lorsqu'ils seront gouvernés par les philosophes ou que les règnans seront eux mêmes philosophes» S: A: a daigné répondre que parmi ses attributions il lui sera cher de compter toujours parmi ses soins les plus précieux celui de curateur de l'instruction publique, et de père des enfans qui y sont élevés.

Les acclamations non-interrompues ainsi que les marques d'affection les plus sincères du peuple dont toutes les rues étaient encombrées accompagnaient S: A: jusqu'à l'église de la cathédrale. Les membres du Conseil administratif y ont reçu S: A:; devant le portique et LL: EE: l'Archevêque Métropolitain et les Evêques de Romano et Houche l'ont introduit dans l'intérieur où, en présence des autorités et des boyards, fut chanté le Te-Deum, en actions de grâces pour l'heureux retour du Prince. S: A: accompagnée du Conseil, sortit de l'église et continua sa route vers le palais. La rue du prince, près de la place, était traversée par un bel arc de triomphe, à côté duquel s'élevait une tribune remplie de dames et de personnes de distinction. Douze filles de boyards, vêtues de blanc et couronnées de fleurs, avec des écharpes aux couleurs nationales, étaient placées au pied de cet arc. A leur vue, S: A: descendit de carosse, les demoiselles après avoir jonché de fleurs le passage du prince, lui ont présenté des bou- [illegible] et l'enfant Euphrosine Asaky, âgée de

www.dacoromanica.ro

флорй, аѹ амфацошат М. С. бѹкетѹрй, атѹнче Ефрозина Асаки ан бърста май пѹцин де 5 анй аѹ ростит ан нѹмиле социлор ей оѹраре ан берсѹрй потривита кѹ ампрецѹраре, ши тоате аѹ кынтат ѹн имнос національ алкатѹит ан чинстѣ М. С. Пе ачѣ пѣца са афла анширатъ о компаніе де педестриме памынтѣска карѣ аѹ примит пе М. С. кѹ чинсте ши формъ милитаръ ши кѹ стригате де Виват Домнѹл Нострѹ. М. С. аѹ черетат дзиз ачесте трѹпеле, ши дѹпъ рапортѹл Д. Хатманѹлѹй аѹ фѣкѹт оаре каре анаинтирй ла рангѹрй. Де анче ан мижлокѹл ростирилор де бѹкѹріе ши де бѹна кѹвынтарѣ попорѹлѹй, М. С. аѹ мерс пе пос ла палат.

Аналтѹл Клирос, ачеле атѹй дрегаторій ши нобленса саѹ антрѹнит ан Сала Тронѹлѹй, М. С. антрынд ши Херетесинд пе ачѣста респектѹоасъ адѹнаре, аѹ ростит ѹрмъторѹл кѹвынт:

Домнилор!

»Ал нострѹ аидѹраторй Амперат Сѹлтанѹл Махмѹд Хан, ан ѹнире ши Авгѹстѹлѹй нострѹ Протектор, аѹ бине вонт кѹ прінчиоасъ ангражере а статорничй Молдовій дрептѹл де а са окармѹй де катре ѹн Домн памынтѣн ши нескимбат. Ал лор Мърире аѹ анонт Ѹвекителе прономій а Патрій ноастре ши аѹ примит амбѹнатацириле адѹса ан деосебителе рамѹрй а Окармѹирій пъмынтешй. Дѹпъ а проній нестабире прѣ аналта Поартъ, а карія стралѹчире, фіе пе тот дѣѹна прославитъ, аѹ акрединцат ноѝ окармѹирѣ ачестѹй принципат. Нътрѹнший де симцириле ѹнорй сфинте аидаторирй, рѹгам аюторѹл череск ка са пѹтем распѹнде кѹ бредничіе ла ачѣстъ аналтъ кемаре. Амбѹнатацителе фапте а пъринтелѹй нострѹ, не вор побъцѹй кѹ статорничіе пе ачѣста ноѝ кале, пе каре ной вом калторй кѹ тоатъ ансѹфлецирѣ ѹнѹй баркат дрепт кѹцеторѹ. Инима ноастрѣ ва распѹнде ан деплина мъсѹрѣ ла менирѣ де фацъ. Нице аша сентименте нѣѹ лѹминат ши прегатитоариле лѹкрарй статорничите ан ѹрмъ прин Органическѹл Реглемент. Ачест монѹмент вечник де аналтъ бѹна еонцъ, амфацошиндѹне ачеле май преціоасе прономій аѹ пѹс хотар непрочирилор ноастре. Ачѣ пынъ акѹм аплекарисирѣ бѹнелор оржидѹеле єсте исправа окармѹирей времелничещй, ши ной вом пазй кѹ сфинценіе нозле Ашезъмынтѹрй каре аѹ ши родит ан цара фолосѹрй ансамнътоаре, ши кѹ стърѹинцъ вом привигіе біінтоарѣ лор спорире. Симцириле ѹней статорниче прінцъ требѹе са бъ ѹнѣскъ, ѹбицилор компатріоцй, ампрецѹрѹл ачестѹй монѹмент ал кърѹіаной не чинстим де а фй органѹл. Ампрецѹна лѹкраре а Д. воастре, не ва фй де маре прец, распѹнзинд ла анделетничирѣ ноастрѣ, каре ва аве де правец неклинтит анаинтирѣ обцецій феричірй, прекѹм ши прецѹирѣ меритѹлѹй персонал, а ачестѹй службе, а ѹнѹй ан кѹрацініе афіеросирй, пе каре не вом сокотй феричицй де але амбѹнатъ ши а ле [illegible]

moins de 5 ans prononça au nom de ses compagnes des vers analogues à la circonstance, et toutes ont entonné en choeur un hymne national composé en honneur de S: A:

Sur la place se trouvait rangée en bataille une compagnie de l'infanterie moldave qui a reçu le Prince avec les honneurs militaires et aux cris de: Vive notre Prince! S: A: ensuite a passé la troupe en revue, et d'après le rapport du Hetman, a fait plusieurs promotions. De là au milieu des cris d'allégresse et de bénédiction du peuple, S: A: entra à pied dans son palais.

Le haut clergé, les premiers dignitaires et la noblesse s'étant réunis dans la salle du trône, S: A: y a paru et après avoir salué cette respectable assemblée, elle prononça le discours suivant:

Messieurs!

Notre gracieux Suzerain, Sultan Mahmoud Chan, conjointement avec notre Auguste Protecteur, ont bien voulu, dans leur sollicitude, garantir à la Moldavie le droit d'être gouvernée par un prince indigène et inamovible: Ils ont renouvelé les anciennes prérogatives de notre patrie, et Ils ont agréé les améliorations apportées dans les différentes branches de notre régime.

Suivant les décrets de la providence, la Sublime Porte, dont la splendeur puisse être à jamais maintenue, a daigné me confier le gouvernement de cette principauté.

Penétré du sentiment de mes devoirs, j'invoque l'assistance divine afinque je puisse répondre dignement à cet appel honorable. Les vertus de mon [illegible] me guideront constamment dans ma nouvelle carrière, que je parcourrai avec toute l'assurance d'un homme de bien: mon coeur ne sera pas au-dessous des ma vocation.

Ces mêmes sentimens m'ont éclairé dans les travaux préparatoires sanctionnés par le règlement organique.

Ce monument impérissable d'une volonté auguste, nous offrant les immunités les plus précieuses, a mis un terme à nos infortunes.

L'application du nouvel ordre de choses est le résultat du gouvernement provisoire et j'observerai religieusemnt les nouvelles institutions qui déjà ont produit pour le pays des résultats importans et salutaires: je veillerai constamment à leur développement ultérieur. Les sentimens d'un intérêt bien entendu doit vous rallier, Messieurs, autour de ce Palladium dont je m'honore d'être l'organe: votre coopération me sera précieuse en répondant à ma sollicitudequi aura pour objet principal et invariable le progrès de la prospérité publique, ainsi que l'appréciation du mérite personnel, du zèle dans le service, d'un dévouement franc et loyal que je m'estimerai

www.dacoromanica.ro

Бреднічос пăзиторй а леціілор, ной вом привигіе амплинирѣ лор, ши дрептатѣ съ ва афла фацъ ла тоате хотăрирile ноастре.

Ачѣстă пилдă дин партѣ ноастрă ва ансăмна калѣ пе каре абецй а урма, анкăт тоцй амбрăнă ансăфлецицй де сентиментăл бинелăй, съ пăтем ан ачѣстъ ансăмнăтоаре епохъ а фіинцій ноастре чей политичецй, а не арăта бреднічй прецăиторй фăчерилор де бине каре не сănт анкизешлăите. Кă ачесте мăсурй вом амфăцоша интрегăл ăней фамилій окărмăите де принціпій мănтăитоаре.

Околинд гăндире де плекărй дин партѣ кăнва непотрівите ачесторй принціпій, кă мăхничăне не вом гăсй силицй ан асемине интăмпларе а лăа мăсурile неапărате пентрă а да леціілор пăтерѣ чѣ лăкрătоаре, ши пентрă а интимпина рăă карile дин парăсирѣ лор сар пăтѣ пирлежй.

Ла прăзнăирѣ зилей де астиз, вă пофтим Преосфинците Иріарх а цărій, ал карăія характир съ афлă а аме антоварăшит кă сфинте сентиментăрй, ка съ кемацй индăрарѣ ши аиăторіăл череск спре а бине кăвănта доринцile ноастре, ши спре асă лăмина фіеще карile де раза Дăмнезъескăлăй адевăр ан калѣ даторіей, а дрептăцій ши а бăней армоній.

Кă асемине инкрединцărй ной прекăцетăм а аціăнце ла скопосăл інгрижирилор ноастре челор де тот минăтăл, адекă де аафла норочирѣ ан феричита петречире а компатріоцилор.

Доринцile ноастре вор фи инкăнăате, дакă сфăршитăл съ ва инкіе кă дăлчѣ инкрединцаре кă а ноастрă калăторіе пре пămănт саă фăкăт епоха феричирей патрій ноастре.»

Статорничіа ши линиирѣ кă каре М. С. аă ростит ачесте кăвинте ши индăюширѣ че аă симцит ан кăрсăл лор, аратă аса хотăрире де а амплини кă сфинценіе а лор кăприндере. Тоатă адăнарѣ аă фост пăтрăнсă ши мăлте персоане аă лăкрămат, ансоцинд ачеле де пе урмă кăвинте кă доринцеле челе май вій пентрă амплинирѣ лор, грăбиндăсă а сărăта мămă ачелăіа карile .цине астăзй соарта патрій ши карile ва ăй кă вреднічіе а о амфінца.

Сф: Сă Пăр: Архимандритăл Крăпенски аă ростит ла ачѣстă ампреціăраре ăн кăвănт плин де риторіе ши Евлавіе.

Сара тоатă поліціа аă фост кă стрălăчире анлăминатă, ши пе дѣлăріле амвечинате ера апринсе фокăрй де бăкăріе. Піаца маниитѣ Палатăлăй аă фост амподобитă де копăчй интре каре ера анинате ка нище гирланде фанарăрй вăпсите. Ла мижлок съ анălцă ăн кіоск тăрческ кă цифра М: Сале Сăлтанăлăй ши кă вїерсăрй дін Алкоран. Оненăмărатă мăлціме де оамănй ан трăсăрй ши пе пăс петречѣ ăлицile пănă ла міезăл нопцій. Доринца де а серба дăпă кăвїнца ачѣстă сărбаре національă, фіind конглăсăитоаре, аă фăкăт кă нă саă причинăит ачѣ май мик нерăндăіалă, ши дрегătорій полицій ера де фацъ нămай спре а съ ампărташи де бăкăрїа обшѣеска ла прилежăл ăней литăрăнії статорничеще о ноă епохă пентрă Молдова.

Observateur consciencieux des lois, je veillerai à leur exécution, et la justice présidera à toutes mes délibérations.

Cette conduite de ma part vous précèdera, Messieurs, dans la voie à suivre, afin que tous ensemble réunis par le sentiment du bien, nous puissions, dans cette époque mémorable de notre existence politique, nous montrer dignes appréciateurs des bienfaits qui nous sont garantis. C'est ainsi que nous offrirons le tableau d'une famille régie par des principes conservateurs.

Tout en écartant l'idée de dispositions peu analogues à ces principes, je déclare que le cas échéant, ce serait avec affliction que je me verrais obligé d'adopter les mesures nécessaires pour faire respecter les lois et pour prévenir le mal que leur oubli pourrait entraîner.

A cette occasion solennelle, j'invite Son Eminence le Métropolitain de Moldavie, dont le caractère répond aux sentimens d'une piété évangélique, à invoquer la miséricorde et l'assistance divines pour que nos voeux soient exaucés, et pour que chacun soit éclairé dans la voie du devoir, de l'équité et de la concorde.

Sous de pareils auspices, j'ai le pressentiment d'atteindre le but de ma sollicitude de tous les instans, celui d'être heureux du bonheur de mes compatriotes; mes désirs seront comblés, si je puis emporter *la douce persuasion que* ma carrière est devenue l'époque de la prospérité de notre patrie.»

La fermeté et le calme dont S: A: prononça ces paroles et l'émotion qu'Elle sentait, prouvent sa résolution de les remplir religiensement. Toute l'assemblée en était pénétrée et beaucoup de personnes eurent les larmes aux yeux, accompagnant les dernières paroles des voeux les plus ardens pour leur accomplissement, et en s'empressant de baiser la main de Celui qui tient aujourd'hui les destinées de la patrie, et qui saura les remplir diguement.

L'Archimandrite Kroupensky prononça à cette occasion un discours plein d'éloquence et de piété.

Le soir, toute la ville a été magnifiquement illuminée, et sur les montagnes voisines, on avait allumé des feux de joie. La place devant le palais était ornée d'arbres entrelacés de guirlandes de fanaux coloriés, et au milieu s'élevait un Kiosque turc avec le chiffre de S. H.; il portait un verset de l'alcoran. Une foule immense en équipages et à pied parcourait les rues jusqu'à minuit. L'empressement à célébrer dignement cette fête nationale ne partant que du coeur n'a pas même occasionné le moindre désordre, et les employés de la police n'y ont paru que pour participer à la joie publique d'un évènement qui fixe une nouvelle ère pour la Moldavie.

www.dacoromanica.ro